

ALGEMEEN ACCOUNTANTSPROTOCOL FINANCIËLE PRODUCTIEVERANTWOORDING WMO EN JEUGDWET 2015

Versie1.2 dd. 10 november 2015

Status: Definitief. Deze versie is bestemd voor gemeenten, zorgaanbieders en hun accountants. Hij wordt als bijlage toegevoegd aan een begeleidende brief vanuit project iZA, de brancheorganisaties in de zorg en de VNG aan zorgaanbieders en gemeenten.

Inhoud

1.	Preambule	3
1.1	Inkadering protocol	3
1.2	Gehanteerde Uitgangspunten	4
1.3	Toepassingsscenario's	4
1.4	Onderhoud en versiebeheer.....	5
1.5	Belangrijke definities	5
2.	Verantwoordingsproces zorgaanbieder	5
3.	Accountantsprotocol.....	6
3.1	Inleiding	6
3.2	Doelstelling controle.....	6
3.3	Controle-object.....	7
3.4	Reikwijdte van de controle	7
3.4.1	Financiële productieverantwoording	7
3.4.2	Financiële productieverantwoording per gemeente	7
3.4.3	Te verstrekken andere documenten	7
3.5	Normen- en toetsingskader	7
3.6	Uitwerking toetsingscriteria	8
3.7	Materialiteit	9
3.7.1	Vereist zekerheidsniveau	9
3.7.2	Spreiding van werkzaamheden over alle gemeenten	9
3.7.3	Toleranties financiële productieverantwoording op totaalniveau	10
3.7.4	Rapportagetolerantie rapportage per gemeente	10
3.8	Controle-aanpak	10
3.8.1	Algemeen	10
3.8.2	Risicoanalyse	11
3.9	Evaluatie van onderkende afwijkingen en onzekerheden	11
3.10	Oordeelsvorming	11
3.10.1	Aangepast oordeel	11
3.10.2	Afwijkingen bij een gemeente: wel of geen aparte rapportage	11
Bijlage I	Model financiële productieverantwoording.....	13
Bijlage II	Model goedkeurende controleverklaring	14
Bijlage III	Model rapport van bevindingen.....	16
Bijlage IV	Definities en toelichting van gehanteerde begrippen	17

1. Preambule

1.1 Inkadering protocol

Dit accountantsprotocol is ontwikkeld in samenwerking tussen het project iZA en deskundigen uit diverse relevante brancheorganisaties en betrokken zorgaanbieders. Het doel van dit protocol is een uniforme financiële productieverantwoording en accountantscontrole voor zorgaanbieders in het domein van de Wet Maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet.

De decentralisaties in het sociale domein confronteren gemeenten en zorgaanbieders met ingrijpende wijzigingen in de Wmo en Jeugdwet. Zorgaanbieders hebben te maken met bijna 400 gemeenten, waarmee niet alleen afspraken gemaakt moeten worden over zorginkoop en bekostiging, maar ook over verantwoording en controle. De inzet van een uniforme financiële productieverantwoording met bijbehorend accountantsprotocol levert een bijdrage aan de beperking van de administratieve lasten voor zorgaanbieders en gemeenten. Een nadere toelichting op deze context is te vinden in twee brieven van de NBA. Een gericht aan de bestuurders van zorginstellingen (24-08-2015, kenmerk MA2015/8)¹ en een gericht aan de gemeenteraden, Colleges van B&W en Gemeentesecretarissen van de Nederlandse gemeenten en aan de besturen van de gemeenschappelijke regelingen betrokken bij de gedecentraliseerde taken (21-09-2015, kenmerk WGDO2015/1/MdH/KV)².

Dit protocol vormt nadrukkelijk geen oplossing voor de problematiek in het sociale domein voor wat betreft de afspraken tussen gemeenten³ en zorgaanbieders, veelal vastgelegd in inkoopcontracten. Ook biedt dit protocol geen oplossing voor de veel voorkomende situatie dat gemeenten over onvoldoende informatie beschikken om de ingediende declaraties van zorgaanbieders te controleren. Gemeenten en zorgaanbieders zijn zelf aan zet voor het oplossen van deze problemen. Gezien het vorenstaande is het goed denkbaar dat de toepassing van dit protocol niet passend en/of toereikend is binnen contractueel vastgelegde afspraken. In paragraaf 1.3 van dit protocol zijn enkele denkbare scenario's uitgewerkt.

Dit protocol richt zich op een uniforme financiële productieverantwoording voor de Wmo en Jeugdwet met bijbehorende accountantscontrole, via uniforme kaders voor:

- de formats voor de financiële productieverantwoording;
- de reikwijdte van de controle;
- het algemene normen- en toetsingskader voor de controle;
- de hierbij te hanteren materialiteit en toleranties (betrouwbaarheid- en nauwkeurigheidseisen);
- de verantwoordingsdeadlines en accountantsproducten.

Hiermee kunnen zorgaanbieders op eenduidige wijze financiële verantwoording afleggen over de productie Wmo en Jeugdwet. Deze verantwoording en de controle daarvan zijn gebaseerd op de vereisten van financiële rechtmatigheid voor de gemeenten zoals uitgewerkt in de op 16 april 2015 verschenen "[Modeloplegger rechtmatigheidsvereisten Wmo 2015 en Jeugdwet](#)" (verder aangeduid als: modeloplegger). Dit betreft vier algemene aspecten die in elke contractrelatie tussen gemeenten en zorgaanbieders relevant zijn:

- Het recht op het verstrekken van zorg
- De bepaling van de omvang van de zorg
- De vereisten aan de declaratie
- Het aantonen van de levering van zorg

Dit protocol geeft alleen een model voor een goedkeurende verklaring. Het jaar 2015 is een overgangsjaar met diverse transitieproblemen. Daarom kan de situatie zich voordoen dat de accountant (nog) geen goedkeurende controleverklaring bij de financiële productieverantwoording 2015 kan afgeven, dan wel via een of meer toelichtende paragrafen bepaalde aangelegenheden zal moeten benadrukken. Het is aan de accountant om zijn controleverklaring dienovereenkomstig aan te passen, met inachtneming van de voorbeeldteksten van HRA III van de NBA.

¹ <https://www.nba.nl/Documents/Vaktechnisch-thema/Publieke%20Sector/COZIEK15045-BriefZorginstellingenDecentralisatiesDef2.pdf>

² https://www.nba.nl/Documents/Nieuws/2015/Brief_WGDO_Gemeenten_Knelpunten_Decimalisaties.pdf

³ Zie bijlage IV voor de uitwerking van de term gemeente.

1.2 Gehanteerde Uitgangspunten

Dit accountantsprotocol hanteert de volgende uitgangspunten:

- a. Een financiële productieverantwoording op totaalniveau per zorgaanbieder per domein (Wmo en Jeugdwet) met één controleverklaring van de accountant.
- b. Per gemeente een financiële productieverantwoording, waarbij de accountant echter geen oordeel of controleverklaring geeft.
- c. Andere controle-informatie kan een individuele gemeente ontlene aan:
 - 1) De controlemaatregelen die de gemeente zelf reeds uitvoert of heeft uitgevoerd;
 - 2) De toetsing van het totale registratie- en declaratieproces Wmo en Jeugdwet bij de zorgaanbieder door de accountant in het kader van zijn controle op de totaalverantwoording, waarbij het uitgangspunt is dat zorgaanbieders een eenduidig registratie- en declaratieproces hebben voor alle gemeenten ten aanzien van de Wmo en Jeugdwet;
 - 3) Iedere gemeente wordt – ongeacht haar relatieve belang in de financiële verantwoording op totaalniveau – betrokken in de werkzaamheden van de accountant;
 - 4) Een rapportage van bevindingen van de accountant in de uitzonderingssituatie dat door hem geconstateerde fouten en onzekerheden niet afdoende door de zorgaanbieder zijn gecorrigeerd/toegelicht.

De mate van zekerheid die gemeenten aan deze controle-informatie kunnen ontlene, is afhankelijk van de lokale situatie. Gemeenten dienen zelf te evalueren in welke mate de toepassing van dit protocol en de hiervoor genoemde aspecten leiden tot de voor hen vereiste zekerheid over de financiële rechtmatigheid van de in het sociale domein bestede gelden. Deze evaluatie kan eventueel leiden tot additionele werkzaamheden.
- d. Het algemene normen- en toetsingskader van dit protocol is gericht op de vier aspecten die in de modeloplegger zijn vastgelegd:
 - 1) Het recht op het verstrekken van zorg;
 - 2) De bepaling van de omvang van de zorg;
 - 3) De vereisten aan de declaratie;
 - 4) Het aantonen van de levering van zorg.
- e. In uitzonderingssituaties kan een gemeente behoefte hebben aan aanvullende informatie, werkzaamheden of zekerheid. Deze eisen vanuit de gemeente (bijvoorbeeld gericht op een leveranciers- of kwaliteitsbeoordeling) vallen buiten de reikwijdte van dit protocol.

1.3 Toepassingsscenario's

De toepassing van dit accountantsprotocol en het format voor de financiële productieverantwoording is voor gemeenten, zorgaanbieders en hun accountants niet verplicht. Het protocol wordt breed gedragen door de betrokken brancheorganisaties (vertegenwoordigd in iZA), is als vaktechnisch uitvoerbaar beoordeeld door de NBA werkgroep COPRO en biedt belangrijke mogelijkheden om administratieve lasten te beperken. Toepassing van dit protocol voor boekjaar 2015 wordt daarom door de betrokken brancheorganisaties sterk geadviseerd. Geadviseerd wordt om dit accountantsprotocol tevens te integreren in de contracten tussen zorgaanbieders en gemeenten met betrekking tot de jaren 2016 en verder, indien behoefte bestaat aan een jaarlijkse financiële verantwoording voorzien van controleverklaring.

Omdat diverse gemeenten in 2015 reeds een accountants- en verantwoordingsprotocol hebben vastgesteld, kan het zijn dat zorgaanbieders, gemeenten en hun accountants niet kunnen volstaan met de toepassing van dit accountantsprotocol. Hierbij worden de volgende scenario's onderscheiden:

- a. Als de gemeente geen accountantscontrole voorschrijft, kan dit accountantsprotocol (inclusief het verantwoordingsformat) buiten beschouwing worden gelaten.
- b. Voor de zorgaanbieders waarbij één of meerdere gemeente(n) waaraan Wmo- en/of Jeugdwet is gedeclareerd om een accountantscontrole vragen van de verantwoorde productie Wmo en Jeugdwet, wordt geadviseerd dat zorgaanbieders, gemeenten en hun accountants dit accountantsprotocol zullen toepassen. Het is aan individuele partijen om dit in goed overleg ook te realiseren. Geadviseerd wordt

dat partijen hierover tijdig in overleg treden, zoals ook is verwoord in de eerder aangehaalde brieven van de NBA.

- c. Als één of meerdere gemeenten dit accountantsprotocol (nog) niet willen toepassen dan wel niet (geheel) toereikend achten in de context van bijvoorbeeld eerder gemaakte contractafspraken, dan wordt geadviseerd om dit accountantsprotocol en het bijbehorende verantwoordingsformat toch onverkort toe te passen en om met de betreffende gemeenten in gesprek te gaan. Dit kan eventueel leiden tot aanvullende informatie, werkzaamheden of zekerheid. Geadviseerd wordt om dergelijke aanvullingen tot een minimum te beperken door de noodzaak hiervan expliciet te evalueren tussen zorgaanbieder, gemeente(n) en de accountant. Zij vallen in ieder geval buiten de reikwijdte van dit protocol. Een andere oplossing kan zijn dat de gemeente haar verordeningen en/of contracten aanpast in de richting van het uniforme normen- en toetsingskader van dit protocol.
- d. Als de gemeente en de zorgaanbieder een afwijkend verantwoordingsformat en/of accountantsprotocol wensen te hanteren, is het van belang dat het betreffende accountantsprotocol aan de NBA werkgroep COPRO wordt voorgelegd. Geadviseerd wordt om ook dergelijke afwijkingen van dit accountantsprotocol tot een minimum te beperken.

1.4 Onderhoud en versiebeheer

Het onderhoud van dit accountantsprotocol en het daarbij behorende verantwoordingsformat is belegd bij de partijen die momenteel zijn vertegenwoordigd in het project iZA. Jaarlijks zal vóór 1 juli voorafgaand aan het volgende verslagjaar een geactualiseerde versie beschikbaar komen, waarin tot uiterlijk 1 december beperkte wijzigingen verwerkt kunnen worden die bijvoorbeeld voortvloeien uit evaluaties van de zorgcontractering.

Het verslagjaar 2015 is het eerste jaar waarin dit accountantsprotocol wordt toegepast. De geactualiseerde versie voor het verslagjaar 2016 zal vóór 1 juli 2016 beschikbaar worden gesteld, tegelijk met een voorlopige versie voor het verslagjaar 2017.

1.5 Belangrijke definities

In dit accountantsprotocol is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van begrippen die over het algemeen bekend zijn in de zorg-, gemeente- en accountantssector. Waar nodig zijn bijzondere begrippen in de tekst nader omschreven of in een voetnoot gedefinieerd. Begrippen in dit protocol waarvan de uitleg van belang is voor een goed begrip van dit protocol als geheel, zijn nader gedefinieerd/ toegelicht in bijlage IV bij dit protocol. Dit betreft de volgende begrippen:

- Verantwoorde en gedeclareerde productie
- Conversie van producten
- Gemeente
- Toewijzing (beschikking, besluit, indicatie)
- (Financiële) rechtmatigheid
- Onderhanden werk
- Zorg

2. Verantwoordingsproces zorgaanbieder

De financiële productieverantwoording Wmo en Jeugdwet van zorgaanbieders vormt het sluitstuk van het registratie- en declaratieproces van de gerealiseerde productie over het boekjaar⁴, inclusief de daarin begrepen controlemaatregelen van zorgaanbieders en gemeenten. De inhoud, vorm en procedure van de financiële productieverantwoording worden binnen de wettelijke kaders afgestemd en/of overeengekomen tussen zorgaanbieders en gemeenten. Dit accountantsprotocol is ontwikkeld met het gegeven dat de inhoud, vorm en procedures voor gemeenten en zorgaanbieders niettemin inhoudelijk veel overeenkomsten hebben en op grond daarvan generiek kunnen worden weergegeven.

⁴ Een boekjaar wordt gelijk gesteld aan het kalenderjaar. Wanneer sprake is van zorgtrajecten/ DBC's die niet per einde van het boekjaar kunnen worden afgesloten, geldt dat de financiële productieverantwoording tevens de financiële waarde van fictief afgesloten zorgtrajecten/ DBC's omvat die per 31 december 2015 onderhanden zijn.

Wie verantwoordt:

- De zorgaanbieder die zorg levert en declareert op basis van Wmo en/of Jeugdwet

Wat wordt waar verantwoord:

- Financiële productieverantwoording (gewaarmerkt) op totaalniveau: Bij alle gemeenten
- Financiële productieverantwoording (gewaarmerkt) per gemeente: Bij desbetreffende gemeente
- Controleverklaring bij (gewaarmerkte) financiële productieverantwoording op totaalniveau: Bij alle gemeenten
- Uitzonderingssituatie: Rapport van bevindingen Bij desbetreffende gemeente
- Indien van toepassing: Inhoudelijke productieverantwoording al dan niet voorzien van bestuurdersverklaring⁵: Bij desbetreffende gemeente

Via de inhoud en verspreiding van de financiële productieverantwoording op totaalniveau en per gemeente en via de controleverklaring en een eventueel rapport van bevindingen van de accountant, mag niet ten onrechte concurrentiegevoelige en vertrouwelijke informatie worden gedeeld.

Wanneer wordt verantwoord:

De termijnen die gelden voor de indiening van de financiële productieverantwoording en de controle daarvan is gebaseerd op afspraken tussen zorgaanbieders en gemeenten. Voor zover hierover nog geen afspraken zijn gemaakt, worden de volgende termijnen als leidraad meegegeven:

- Financiële productieverantwoording: Vóór 1 maart van het jaar t + 1 (of zoveel eerder of later als met de gemeente(n) is afgestemd en/of overeengekomen).
- Controleverklaring: Vóór 1 april van het jaar t + 1 (of zoveel eerder of later als met de gemeente(n) is afgestemd en/of overeengekomen).

3. Accountantsprotocol

3.1 Inleiding

Dit protocol is bedoeld voor de accountantscontrole van de financiële productieverantwoording van zorgaanbieders uit hoofde van de Wmo en/of Jeugdwet. Het protocol geeft zorgaanbieders, gemeenten en hun accountants duidelijkheid over de aard en reikwijdte van de controle en de daaraan te ontleen zekerheid. Dit accountantsprotocol is geen kader voor alle uitzonderingssituaties die zich kunnen voordoen. In voorkomend geval dienen de betrokken partijen onderling afspraken te maken waarbij de strekking van dit protocol zoveel mogelijk wordt gevolgd.

Het productieregistratie- en declaratieproces in het sociale domein wordt gekenmerkt door een diversiteit aan controlemaatregelen. Deze controlemaatregelen worden deels door de zorgaanbieder zelf uitgevoerd. De accountant van de zorgaanbieder evalueert de uitkomsten van deze controlemaatregelen voor zijn oordeelsvorming over de aard, timing en omvang van zijn eigen werkzaamheden. Daarnaast zullen gemeenten zelf de nodige controles uitvoeren, bijvoorbeeld op de kwaliteit van de productie of de juistheid van de ingediende declaraties. Deze vallen buiten de reikwijdte van dit protocol, maar zijn uiteraard voor de gemeente van belang in het kader van de controle van de financiële rechtmatigheid in het sociale domein.

3.2 Doelstelling controle

De doelstelling van de accountantscontrole is gericht op het verschaffen van zekerheid over de financiële productieverantwoording op totaalniveau aan de zorgaanbieder en de gemeente.

Het accountantsprotocol richt zich uitsluitend op de financiële productieverantwoording op totaalniveau, waarbij wel rekening wordt gehouden met een spreiding van de controlewerkzaamheden over alle betrokken gemeenten. Het oordeel van de accountant richt zich echter op de productieverantwoording op totaalniveau. Hij geeft geen oordeel af over de afzonderlijke financiële productieverantwoordingen die de zorgaanbieder per gemeente indient. Wel brengt hij in uitzonderingsgevallen een rapport van bevindingen uit aan de individuele gemeenten.

⁵ Valt buiten de reikwijdte van dit accountantsprotocol.

3.3 Controle-object

Het controle-object bestaat uit de afzonderlijke totaalbedragen Wmo respectievelijk Jeugdwet in de financiële productieverantwoording op totaalniveau over het boekjaar 2015. Hierover geeft de accountant in zijn controleverklaring twee afzonderlijke oordelen. De accountant waarmerkt de financiële productieverantwoording op totaalniveau en neemt in dit waarmerk een verwijzing op naar de afgegeven controleverklaring (behorend bij de verklaring met datum/kenmerk).

De financiële productieverantwoording(en) per gemeente vormt/vormen geen object van controle, de accountant geeft hierover geen oordeel. De accountant waarmerkt de financiële productieverantwoording(en) per gemeente echter wel, maar uitsluitend ter identificatie. De accountant neemt in dit waarmerk géén verwijzing op naar de afgegeven controleverklaring bij de financiële verantwoording op totaalniveau, maar uitsluitend een verwijzing naar dezelfde datum (ter identificatie, d.d.). Op deze wijze kan de betreffende gemeente ervan op aan, dat de betreffende productieverantwoording onderdeel uitmaakt van de financiële productieverantwoording op totaalniveau.

3.4 Reikwijdte van de controle

3.4.1 Financiële productieverantwoording

Onder meer de volgende financieringsvormen worden onderkend binnen het domein van de Wmo en Jeugdwet:

- Inputfinanciering op basis van P x Q
- Outputfinanciering op basis van P x Q
- Subsidiabele kosten
- Lumpsumbekostiging
- Specifieke financieringsvormen en/of correctieregels op de financiële waarde(n) van bovenstaande financieringsvormen⁶

3.4.2 Financiële productieverantwoording per gemeente

Het accountantsprotocol richt zich op de financiële productieverantwoording op totaalniveau. De financiële productieverantwoording(en) per gemeente vormt/vormen geen object van controle.

3.4.3 Te verstrekken andere documenten

Aan de gemeente te verstrekken andere documenten bij de financiële productieverantwoording (bijvoorbeeld een inhoudelijk verslag) vallen buiten de reikwijdte van dit protocol en vormen geen controle-object van de accountant. De accountant geeft hier geen oordeel over.

3.5 Normen- en toetsingskader

De Wmo en de Jeugdwet vormen het wettelijk kader voor de uitvoering van de Wmo en de Jeugdwet door gemeenten, naast de verordeningen die de gemeenten zelf uitbrengen.

Voor dit protocol gelden als basis de vier algemene aspecten (eisen) uit de modeloplegger:

- Het recht op het verstrekken van zorg
- De bepaling van de omvang van de zorg
- De vereisten aan de declaratie
- Het aantonen van de levering van zorg

Hierbij volgt het protocol de volgende redenering. De financiële rechtmatigheid van de bestedingen in het gemeentelijke sociale domein wordt bepaald door bovengenoemde wet- en regelgeving en de relevante bepalingen uit de overeenkomsten die gemeenten en zorgaanbieders met elkaar hebben afgesloten. Uit de modeloplegger en analyse van genoemde overeenkomsten blijkt echter dat er een aantal criteria bestaat die in alle situaties en bij alle overeenkomsten relevant zijn. Op grond van deze criteria en genoemde modeloplegger zijn in dit protocol vier generieke toetsingscriteria ontwikkeld, die in paragraaf 3.6 zijn uitgewerkt. Zij vallen binnen de categorieën juistheid, rechtmatigheid en levering.

⁶ Voor correctieregels kan gedacht worden aan niet voor financiering in aanmerking komende overproductie, substitutie van productieafspraken, doelmatigheidscorrecties, etc.

Een en ander betekent dat de in deze paragraaf genoemde wet- en regelgeving en de bepalingen uit de modeloplegger voor dit protocol en de daarop gebaseerde controle uitsluitend relevant zijn voor zover de daarin opgenomen bepalingen de grondslag vormen voor de in de volgende paragraaf vermelde toetsingscriteria. Van de accountant wordt niet verwacht dat hij de financiële productieverantwoording toetst aan alle bepalingen die zijn opgenomen in de hiervoor genoemde wet- en regelgeving en modeloplegger. Dat doet hij uitsluitend indien en voor zover deze bepalingen zijn uitgewerkt in de toetsingscriteria van paragraaf 3.6. Indien in de wet- en regelgeving, de modeloplegger of de individuele overeenkomsten tussen gemeenten en zorgaanbieders bepalingen zijn opgenomen die verder gaan dan of afwijken van de toetsingscriteria van paragraaf 3.6, dan vallen deze uitdrukkelijk buiten de reikwijdte van het onderzoek en de verklaring van de accountant.

3.6 Uitwerking toetsingscriteria

Binnen de hierboven genoemde vier aspecten van het normenkader gelden voor de accountant de volgende toetsingscriteria. Zij betreffen de juistheid, financiële rechtmatigheid en levering:

1. Rekenkundige juistheid
2. Juistheid productie
3. Juistheid tarief
4. Levering productie⁷

Deze toetsingscriteria zijn hieronder verder uitgewerkt. De uitwerking moet in samenhang gezien worden met paragraaf 3.8.2 die ingaat op de risicoanalyse van mogelijke afwijkingen inzake deze toetsingscriteria. Uit deze risicoanalyse kan ook blijken dat niet alle hieronder genoemde toetsingscriteria voor de financiële productieverantwoording van de betreffende zorgaanbieder relevant zijn. In dat geval hoeft de accountant deze niet in zijn controle op te nemen. Een voorbeeld hiervan is onderhanden werk, dat hoeft niet in elke contractsituatie voor te komen.

1. Rekenkundige juistheid

- Rekenkundige juistheid van de financiële productieverantwoording op totaalniveau
- Rekenkundige aansluiting financiële productieverantwoording op totaalniveau op de som van de totalen van de financiële productieverantwoordingen per gemeente
- Rekenkundige aansluiting financiële productieverantwoording op totaalniveau op het onderliggende registratiesystemen voor Wmo en Jeugdwet bij de zorgaanbieder, onderverdeeld naar gemeenten en producten

2. Juistheid productie

- Aanwezigheid geldige toewijzing
- De verantwoorde productie is op cliëntniveau niet hoger dan het maximum aan toegewezen zorg
- Het verantwoorde product komt overeen met het toegewezen product dan wel is volgens overeengekomen conversieregels afgeleid van het toegewezen product
- De productie is verantwoord aan de gemeente die de toewijzing heeft afgegeven, dan wel aan de gemeente die hiermee op andere wijze schriftelijk heeft ingestemd⁸
- Het onderhanden werk is juist berekend
- Geen verantwoording van productie die bij derden is gedeclareerd (onderaanneming)
- Onderbouwing van eventueel verantwoorde subsidiabele kosten
- Juistheid en volledigheid van verantwoorde correctie(s)

3. Juistheid tarief

- Overeengekomen tarief met de gemeente is gehanteerd

⁷ De term "levering" impliceert dat de verantwoorde productie tijdens de gecontroleerde periode heeft plaatsgevonden en betrekking heeft op de zorgaanbieder.

⁸ Primair is de toewijzing leidend voor de gemeente waaraan de zorg wordt gedeclareerd. Als de zorgaanbieder hiervan afwijkt, onderbouwt de zorgaanbieder dit aan de hand van een schriftelijk bewijs van toestemming van de gemeente waaraan de zorg wordt gedeclareerd.

4. Levering productie

- Algemene uitwerking: In het zorgproces zijn beheersmaatregelen getroffen om ervoor te zorgen dat de verantwoorde zorg is geleverd. De accountant toetst of de zorgaanbieder in het zorgproces (in opzet en bestaan) beheersmaatregelen heeft getroffen die moeten borgen dat het met de cliënt overeengekomen zorg wordt geleverd. De zorgaanbieder kan hier bijvoorbeeld invulling aan geven door bij een nieuw/gewijzigd zorgaanbod de cliëntgegevens en het overeengekomen zorgaanbod op te nemen in de planning van zorgmedewerkers en toe te zien op de uitvoering van de planning. Verder wordt verwezen naar paragraaf 3.8 van dit protocol.
- Specifieke uitwerking naar het soort zorgaanbod:
 - o Intramuraal gefinancierd zorgaanbod: Hier wordt de basis gevormd door de registratie van de aanwezigheid of toegestane afwezigheid cliënt.
 - o Extramuraal gefinancierd zorgaanbod: Hier wordt de basis gevormd door AO/IC rondom zorgplanning, -registratie en –declaratie bij de zorgaanbieder. De registratie kan de vorm hebben van één of meerdere van de volgende varianten:
 - directe tijdregistratie op basis van een tijdregistratieproces
 - registratie van de planning op basis van een planningsregistratieproces
 - registratie van zorgarrangementen op basis van een registratieproces van zorgarrangementen
 - o Output gefinancierd zorgaanbod: Hier wordt de basis gevormd door de registratie van de productie/ prestaties op basis van een productieregistratieproces.

In de situatie dat een zorgaanbieder op onderdelen (nog) niet expliciet voldoet aan de relevante toetsingscriteria, kan de zorgaanbieder in de financiële verantwoording gemotiveerd aangeven of hij op andere wijze voldoet aan het normenkader. De accountant evalueert of hij op basis daarvan alsnog tot een goedkeurend oordeel kan komen.

3.7 Materialiteit

3.7.1 Vereist zekerheidsniveau

Het onderzoek moet zodanig worden ingepland en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de totaalbedragen Wmo respectievelijk Jeugdwet in de financiële productieverantwoording op totaalniveau geen afwijkingen (fouten) en onzekerheden van materieel belang bevatten. Indien dit begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, betekent dit een betrouwbaarheid van 95%.

Een verklaring met een goedkeurende strekking impliceert dat, gegeven de bovengenoemde betrouwbaarheid, in de totaalbedragen Wmo respectievelijk Jeugdwet in de financiële productieverantwoording op totaalniveau geen afwijkingen (fouten) en onzekerheden voorkomen die groter zijn dan de percentages in de in paragraaf 3.7.3 opgenomen materialiteitstabel. Als omvangbasis gelden hierbij de respectievelijke totaalbedragen Wmo en Jeugdwet in de financiële productieverantwoording op totaalniveau.

Een verklaring met een goedkeurende strekking bij de financiële productieverantwoording op totaalniveau geeft geen zekerheid over de financiële productieverantwoording per afzonderlijke gemeente.

3.7.2 Spreiding van werkzaamheden over alle gemeenten

De accountant dient alle gemeenten die in de financiële productieverantwoording op totaalniveau zijn opgenomen in zijn controlewerkzaamheden te betrekken. Indien de accountant hierbij een steekproef uitvoert dan wel deelwaarnemingen verricht, zal hij deze spreiden over de verantwoorde productie van alle betrokken gemeenten. Deze spreiding is van belang voor de representativiteit van zijn werkzaamheden, maar niet bedoeld om tot een oordeel te komen of zekerheid te verstrekken over de financiële productieverantwoording per afzonderlijke gemeente. De accountant geeft immers alleen een oordeel over de financiële productieverantwoording op totaalniveau, waarin de verantwoorde productie van alle betrokken gemeenten is opgenomen. De accountant stelt van alle geselecteerde posten ook vast dat deze aan de juiste gemeenten zijn toegerekend.

3.7.3 Toleranties financiële productieverantwoording op totaalniveau

De accountant hanteert voor de bepaling van de materialiteit en zijn oordeelsvorming de volgende uitgangspunten voor de Wmo en Jeugdwet afzonderlijk. Omdat de accountant in zijn verklaring een afzonderlijk oordeel geeft over de Wmo en de Jeugdwet geldt de tabel per geldstroom.

Oordeel				
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Afwijkingen (fouten) in de verantwoording	≤ 1%	> 1% en ≤ 3%	n.v.t.	> 3%
Onzekerheden in de controle/verantwoording	≤ 3%	> 3% en ≤ 10%	> 10%	n.v.t.
Omvangsbasis	Het totaalbedrag Wmo en het totaalbedrag Jeugdwet in de financiële productieverantwoording op totaalniveau			

3.7.4 Rapportagetolerantie rapportage per gemeente

Indien de accountant tijdens zijn controle afwijkingen (fouten) of onzekerheden constateert die geen effect hebben op zijn oordeel over de financiële productieverantwoording op totaalniveau, maar wel relevant zijn voor de financiële productieverantwoording per gemeente, kan het nodig zijn om een rapport van bevindingen uit te brengen. Verwezen wordt naar paragraaf 3.10.2 voor de hierbij te onderscheiden situaties en de te volgen procedure. Omdat de financiële productieverantwoording op totaalniveau hierbij geen passende maatstaf biedt, geldt de financiële productieverantwoording per gemeente als basis. Als de accountant op grond van paragraaf 3.10.2 een rapport van bevindingen moet uitbrengen, gelden de volgende percentages voor het rapporteren van afwijkingen:

Rapportage	
Fouten	> 1%
Onzekerheden	> 3%
Omvangsbasis	Het totaalbedrag Wmo en het totaalbedrag Jeugdwet in de financiële productieverantwoording per gemeente

De rapportagetolerantie geeft aan vanaf welke omvang de niet-gecorrigeerde afwijkingen of niet toegelichte onzekerheden door de accountant gemeld moeten worden in het rapport van bevindingen. De rapportage van de accountant heeft het karakter van een uitzonderingsrapportage. Hoewel de rapportagetolerantie voor de Wmo en Jeugdwet afzonderlijk geldt, mag de accountant zijn eventuele bevindingen in één rapport combineren.

3.8 Controle-aanpak

3.8.1 Algemeen

De risico-inschattingswerkzaamheden en overige controlewerkzaamheden van de accountant richten zich op de juistheid van de totaalbedragen Wmo en Jeugdwet in de financiële productieverantwoording op totaalniveau.

De accountant voert zijn controlewerkzaamheden uit in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA), de Nederlandse controlestandaarden (in het bijzonder NV COS 800) en dit accountantsprotocol.

De accountant is zelfstandig verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van voldoende controlewerkzaamheden ter verkrijging van voldoende en geschikte controle-informatie ter onderbouwing van zijn oordeel over de totaalbedragen Wmo en Jeugdwet in de financiële productieverantwoording op totaalniveau.

Hiervoor zal hij zich primair richten op opzet, bestaan en werking van de administratieve organisatie en de interne controle (AO/IC) rondom de productieverantwoording en de daaraan ten grondslag liggende registratie- en declaratieprocessen. De accountant zal hierbij alleen de inzet van de geleverde productie

kunnen toetsen, omdat hij niet beschikt over voldoende deskundigheid om de inhoud daarvan te controleren, dan wel dit niet kan controleren vanwege privacyaspecten. Van de accountant wordt daarom geen expliciet oordeel over de kwaliteit van de AO/IC verwacht, noch een detailcontrole op dossier- of cliëntniveau.

Het wordt aan de accountant overgelaten op welke wijze hij zijn verdere controleaanpak inricht, hoe hij zijn controlewerkzaamheden uitvoert en hoe hij op grond daarvan voldoende controle-informatie verkrijgt. Het gaat er in essentie om, dat de accountant voldoende controle-informatie verzamelt om met een redelijke mate van zekerheid vast te kunnen stellen dat de financiële productieverantwoording op totaalniveau de hierin opgenomen bedragen in alle van materieel belang zijnde aspecten juist weergeeft in overeenstemming met de toetsingscriteria zoals uitgewerkt in paragraaf 3.6 van dit protocol.

3.8.2 Risicoanalyse

De accountant baseert zijn controle-aanpak op een analyse van het risico van afwijkingen door fraude of fouten van materieel belang in de afzonderlijke totaalbedragen Wmo en Jeugdwet in de financiële productieverantwoording op totaalniveau, overeenkomstig de bepalingen van Standaard 315.

De accountant baseert zijn risicoanalyse primair op een beoordeling van de door de zorgaanbieder opgestelde risicoanalyse⁹ ten aanzien van de in paragraaf 3.6 genoemde toetsingscriteria.

3.9 Evaluatie van onderkende afwijkingen en onzekerheden

De accountant evalueert de door hem onderkende afwijkingen en onzekerheden bij de controle van de financiële productieverantwoording op totaalniveau overeenkomstig de relevante bepalingen van Standaard 450.

Van een afwijking is sprake als de financiële productieverantwoording niet voldoet aan de toetsingscriteria zoals uitgewerkt in paragraaf 3.6. Van een onzekerheid is sprake als onvoldoende (controle-)informatie beschikbaar is om te controleren of sprake is van fouten in (een gedeelte van) de financiële productieverantwoording. Fouten onderscheiden zich in incidentele en structurele fouten. Een incidentele (geïsoleerde) fout is een toevallige fout. Een structurele fout is gelegen in (onderdelen van) het systeem van uitvoering, waardoor fouten met een herhalingskarakter (kunnen) optreden. De accountant neemt hierbij de bepalingen uit Standaard 530.13 in acht.

De accountant evalueert geconstateerde afwijkingen en onzekerheden en formuleert op basis daarvan zijn oordeel en indien van toepassing zijn rapport van bevindingen.

3.10 Oordeelsvorming

Een goedkeurend oordeel over de financiële productieverantwoording op totaalniveau strekt zich uit tot de afzonderlijke totaalbedragen voor de financieringsstromen Wmo en Jeugdwet. Concreet betekent dit dat de accountant twee afzonderlijke oordelen in zijn verklaring vermeldt. Zie bijlage II voor het model van een goedkeurende controleverklaring.

3.10.1 Aangepast oordeel

Als sprake is van afwijkingen (fouten) of onzekerheden die een materieel effect (kunnen) hebben op de totaalbedragen Wmo respectievelijk Jeugdwet in de financiële verantwoording op totaalniveau, dan geeft de accountant een ander dan goedkeurend oordeel. Afhankelijk van de materiële omvang kan dit leiden tot een verklaring met beperking, een verklaring van oordeelonthouding of een afkeurende verklaring.

In dat geval wordt het aangepaste oordeel per totaalbedrag én (indien toewijsbaar aan één of meerdere gemeenten) per gemeente afzonderlijk gemotiveerd en gekwantificeerd (tenzij praktisch niet uitvoerbaar, zie Standaard 705) in een paragraaf ter onderbouwing van het aangepaste oordeel.

3.10.2 Afwijkingen bij een gemeente: wel of geen aparte rapportage

Over de financiële productieverantwoording per gemeente geeft de accountant geen afzonderlijk oordeel. Wel kan in uitzonderlijke situaties sprake zijn van een rapport van bevindingen voor een specifieke gemeente. Zie

⁹ Zie ook de eerder aangehaalde [brief van de NBA aan bestuurders van zorgaanbieders, gedateerd 24 augustus 2015, kenmerk MA2015/8](#).

hiervoor de paragrafen 3.7.4 (rapportagetolerantie financiële productieverantwoording per gemeente). Hierbij gelden de volgende uitgangspunten en varianten:

- Situatie A. Als de accountant in de financiële productieverantwoording op totaalniveau afwijkingen heeft geconstateerd die geen materieel effect (kunnen) hebben op de totaalbedragen Wmo respectievelijk Jeugdwet maar wel groter zijn dan de rapporteringstolerantie voor de desbetreffende financiële productieverantwoording per gemeente, dan corrigeert de zorgaanbieder de afwijkingen dan wel licht zij de onzekerheden toe¹⁰. In dit geval brengt de accountant geen rapport van bevindingen uit.

- Situatie B. Indien de zorgaanbieder deze fouten niet corrigeert dan wel onzekerheden niet toelicht, brengt de accountant een rapport van bevindingen uit bij de desbetreffende financiële productieverantwoording aan de desbetreffende gemeente. Een model voor het rapport van bevindingen is opgenomen in bijlage III. Hierbij geldt de volgende procedure:
 - de zorgaanbieder geeft dit aan in de desbetreffende financiële productieverantwoording per gemeente.
 - de accountant maakt hiervan melding in een toelichtende paragraaf in zijn controleverklaring bij de financiële productieverantwoording op totaalniveau.

¹⁰ In deze toelichting geeft de zorgaanbieder gemotiveerd aan wat de verwachte totale omvang van fouten en van onzekerheden is op de financiële productieverantwoording per gemeente. Geconstateerde fouten en onzekerheden dienen door de zorgaanbieder derhalve geëxtrapoléerd te worden voor de financiële productieverantwoording per gemeente. De basis voor deze extrapolatie licht de zorgaanbieder toe.

Bijlage I

Model financiële productieverantwoording

- Zie separaat Excel-model.

Bijlage II Model goedkeurende controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: [naam zorgaanbieder]

Wij hebben de bijgevoegde en gewaarmerkte financiële productieverantwoording Wmo en Jeugdwet op totaalniveau 2015 van **[naam zorgaanbieder]** te **[statutaire vestigingsplaats]** gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur van de zorgaanbieder is verantwoordelijk voor het opstellen van de financiële productieverantwoording op totaalniveau in overeenstemming met het normenkader zoals opgenomen in paragraaf 3.5 van het Algemeen accountantsprotocol financiële productieverantwoording Wmo en Jeugdwet 2015. De Raad van Bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opstellen van de financiële productieverantwoording op totaalniveau mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid accountant

Onze verantwoordelijkheid is op basis van onze controle een oordeel te geven over het totaalbedrag Wmo respectievelijk Jeugdwet in de financiële productieverantwoording op totaalniveau. Dit impliceert dat wij geen oordeel geven over de financiële productieverantwoording(en) per gemeente. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Algemeen accountantsprotocol financiële productieverantwoording Wmo en Jeugdwet 2015. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig dienen te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de financiële productieverantwoording op totaalniveau geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de financiële productieverantwoording op totaalniveau. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de financiële productieverantwoording afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschatting neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de financiële productieverantwoording op totaalniveau door de instelling, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de instelling. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor het opstellen van de financiële productieverantwoording op totaalniveau, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de financiële productieverantwoording op totaalniveau.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van het totaalbedrag Wmo respectievelijk Jeugdwet volgens de financiële productieverantwoording op totaalniveau.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor onze oordelen te bieden.

Oordelen

Totaalbedrag Wmo

Naar ons oordeel geeft de financiële productieverantwoording op totaalniveau 2015 het totaalbedrag Wmo ten bedrag van € in alle van materieel belang zijnde aspecten juist weer in overeenstemming met het

normenkader zoals opgenomen in paragraaf 3.5 van het Algemeen accountantsprotocol financiële productieverantwoording Wmo en Jeugdwet 2015.

Totaalbedrag Jeugdwet

Naar ons oordeel geeft de financiële productieverantwoording op totaalniveau 2015 het totaalbedrag Jeugdwet ten bedrage van € in alle van materieel belang zijnde aspecten juist weer in overeenstemming met het normenkader zoals opgenomen in paragraaf 3.5 van het Algemeen accountantsprotocol financiële productieverantwoording Wmo en Jeugdwet 2015.

Paragraaf ter benadrukking/overige aangelegenheden

[INDIEN VAN TOEPASSING¹¹] Rapport over geconstateerde en niet toegelichte afwijkingen en onzekerheden

Zonder afbreuk te doen aan ons oordeel merken wij op dat wij naast deze controleverklaring aan de **[gemeente(n)]** een aparte rapportage hebben uitgebracht over geconstateerde en niet toegelichte afwijkingen en onzekerheden boven de rapportagetolerantie volgens paragraaf 3.7.4 van het Algemeen accountantsprotocol financiële productieverantwoording Wmo en Jeugdwet 2015.

Overige aspecten – beperking in gebruik en verspreidingskring

De financiële productieverantwoording op totaalniveau en de controleverklaring **[en het rapport/ de rapportages van bevindingen]** zijn opgesteld met als doel de Raad van Bestuur van **[naam zorgaanbieder]** in staat te stellen zich aan de contracterende gemeenten te verantwoorden over de productie Wmo en Jeugdwet. Hierdoor is de financiële productieverantwoording op totaalniveau mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. De financiële productieverantwoording op totaalniveau met onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor de Raad van Bestuur van **[naam zorgaanbieder]** en gemeenten en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

[Plaats en datum]

[Naam accountantspraktijk]

[Naam accountant]

¹¹ De alinea is alleen aan de orde als de zorgaanbieder de geconstateerde afwijkingen (fouten) en onzekerheden niet toelicht.

RAPPORT VAN BEVINDINGEN INZAKE FINANCIË PRODUCTIEVERANTWOORDING 2015 *[gemeente]*

Afgegeven ten behoeve van **[gemeente]**

Aan: [naam zorgaanbieder]

Opdracht

Wij hebben op **[datum]** een controleverklaring **[vermeld type controleverklaring]** afgegeven bij de financiële productieverantwoording op totaalniveau 2015 van **[naam zorgaanbieder]** te **[statutaire vestigingsplaats]**. Overeenkomstig het Algemeen accountantsprotocol financiële productieverantwoording Wmo en Jeugdwet 2015, dienen wij naast de controleverklaring een afzonderlijke rapportage uit te brengen over tijdens onze controle vastgestelde, niet-gecorrigeerde of niet-toegelichte afwijkingen die de rapportagetolerantie voor de financiële productieverantwoording(en) per gemeente overschrijden. Met dit rapport wordt uitvoering gegeven aan deze verplichting.

Aard en reikwijdte verrichte werkzaamheden

Voor de aard en reikwijdte van onze werkzaamheden verwijzen wij u naar bovengenoemde controleverklaring. Deze rapportage betreft uitsluitend de niet-gecorrigeerde of niet-toegelichte afwijkingen in de financiële productieverantwoording voor gemeente **[gemeente]** die wij tijdens onze controle hebben vastgesteld. Wij hebben hiervoor geen aparte werkzaamheden verricht. Dit betekent dat deze rapportage geen volledig beeld hoeft te geven van alle afwijkingen. Ook geven wij geen zekerheid over de genoemde productieverantwoording voor gemeente **[gemeente]**.

Geconstateerde afwijkingen

Tijdens de controle zijn de volgende afwijkingen geconstateerd die niet zijn gecorrigeerd of niet zijn toegelicht:

1. Inzake

2. Inzake

Overige aspecten – beperking in verspreidingskring en gebruik

Deze rapportage is uitsluitend bestemd voor **[naam zorgaanbieder]** en de **[gemeente]** aangezien anderen die niet op de hoogte zijn van het doel van onze controleopdracht de resultaten onjuist kunnen interpreteren. Wij verzoeken u derhalve deze rapportage niet aan anderen te verstrekken zonder onze uitdrukkelijke toestemming vooraf.

[Plaats en datum]

[Naam accountantspraktijk]

[Naam accountant]

Verantwoorde en gedeclareerde productie

De verantwoorde productie bestaat uit de som van:

- de geleverde én gedeclareerde productie over het boekjaar
- vermeerderd met de geleverde, maar nog niet gedeclareerde productie over het boekjaar en
- verminderd met de ten onrechte gedeclareerde productie over het boekjaar.

Conversie van producten

Er kan sprake zijn van situaties waarin het zorgaanbod afwijkt van de toewijzing. Een veel voorkomend voorbeeld is dat in plaats van toegewezen groepsgewijze zorg, individuele zorg wordt geleverd of andersom. Er zijn ook andere voorbeelden. Gemeenten en zorgaanbieders kunnen hierover afspraken maken, waarbij de zorgaanbieder een ander zorgproduct mag declareren dan het toegewezen zorgproduct. Er is dan sprake van een zogenaamde conversie van zorgproducten volgens daarover gemaakte afspraken. Het op juiste wijze toepassen van deze conversieafspraken tast de juistheid van het gedeclareerde zorgproduct niet aan.

Gemeenten

In dit protocol wordt steeds de gemeente als enkelvoudig begrip gehanteerd. Voor het woord gemeente kan echter ook een meervoudige betekenis hebben als sprake is van verantwoording op het niveau van een samenwerkingsverband of centraal uitvoeringsorgaan van gemeenten. Zolang de overeenkomst met de zorgaanbieder geen uitsluitel geeft over het verantwoordingsniveau, wordt geadviseerd om verantwoording af te leggen per gemeente. De minimale werkzaamheden per gemeente als beschreven in paragraaf 3.8.3 van dit protocol dienen parallel te lopen met het laagste verantwoordingsniveau.

Toewijzing

Het recht op zorg op grond van de Wmo of Jeugdwet ligt voor cliënten over het algemeen besloten in een formele toewijzing van de gemeente. Gemeenten kunnen in plaats van een toewijzing ook andere begrippen hanteren, waaronder bijvoorbeeld een beschikking, een besluit of een indicatie. In dit protocol is steeds het begrip toewijzing gehanteerd.

(Financiële) rechtmatigheid

Het begrip (financiële) rechtmatigheid is een belangrijk aspect in de (financiële) verantwoording van gemeenten. Zorgaanbieders hebben over het algemeen niet of nauwelijks te maken met dit begrip. Onder het begrip (financiële) rechtmatigheid dient in de context van dit protocol het volgende te worden verstaan: Het voldoen aan de in hoofdstuk 3.6 van dit protocol uitgewerkte toetsingscriteria voor zover deze een financieel effect hebben op het totaalbedrag Wmo respectievelijk Jeugdwet in de financiële productieverantwoording. De verantwoorde bedragen moeten derhalve voldoen aan de overeengekomen eisen ten aanzien van recht, omvang, declaratie en levering. Door hieraan te voldoen zijn ze financieel rechtmatig.

Onderhanden werk

Als sprake is van producten die een langere doorlooptijd kennen dan één dag, ontstaat op peildata een werkvoorraad van geleverde zorg die nog niet gedeclareerd is. De geleverde zorg dient tegen een reële waarde verwerkt te worden in de financiële productieverantwoording. Voor de toepassing van dit protocol en het daarbij behorende verantwoordingsformat wordt geadviseerd om de reële waarde van de werkvoorraad te bepalen door de betreffende producten (veelal diagnose behandel combinaties, DBC's) fictief af te sluiten. Bij DBC's wordt daarbij, op basis van de geleverde zorg, vastgesteld in welke productgroep de DBC valt en gewaardeerd tegen de bijbehorende gemiddelde prijs.

Zorg

In dit protocol zijn alle producten en diensten die geleverd worden op grond van de Wmo en Jeugdwet aangeduid als zorg. Onder dit begrip vallen derhalve ook allerhande vormen van begeleiding, ondersteuning en hulp.